To: [redacted]
From: [redacted]
Sent: Tue 1/19/2021 8:56:11 AM
Subject: RE: FFX studie
Received: Tue 1/19/2021 8:56:12 AM

Beste [redacted]
Weet je toevallig welke speekselwat er gebruikt is?
Groeten,
[redacted]

From: [redacted]
Sent: maandag 18 januari 2021 15:32
To: [redacted]
Subject: RE: FFX studie

Beste collega's

Bij de GGD in Rotterdam heb ik nagevraagd wat hun recente ervaringen zijn met de speekselwat bij kinderen in het uitbraakonderzoek in Lansingerland.
Ik heb net telefonisch [redacted] gesproken. De speekselwat blijkt niet echt een ideale en prettige methode voor afname bij jonge kinderen.

Ervaringen in Rotterdam:

- Sabbelwat wordt nu aangeboden op XL-locatie RTHA aan kinderen (op verzoek of als wattenstaaf niet lukt). Bij kinderen werd standaard de gewone afname gedaan omdat dit sneller en prettiger werkt dan de speekselwat.
- Erg wisselend per kind of afname sabbelwat lukt, oa afhankelijk van speekselproductie
- Soms wel 15 min per test bezig om voldoende speeksel te verzamelen
  - Soms meerdere keren sabbelen en watje uitknijpen in het buisje nodig om voldoende speeksel te krijgen. Bij sommige kinderen lukt het helemaal niet om voldoende speeksel te krijgen. Kinderen zijn het soms zat en worden er angstig of huilerig van.
- Speeksel in het buisje schuimt snel, waardoor je een paar minuten moet wachten totdat je het volume juist kunt inschatten
- Afname met wattenstaaf bij kinderen is heel snel en gaat goed, wel pijnlijk
- Of kinderen angstig zijn voor afname wordt vooral ingegeven door ouders
- Kortom: speekselwat in onze ervaring niet ideaal, maar soms handig om achter de hand te hebben. Wattenstaaf pijnlijk, maar wel snel en effectief
- Kinderen onder de 8 jaar kunnen niet zelf het speeksel in het buisje doen. Bij oudere kinderen kan dit met goede instructie mogelijk wel, maar als je dit in de klas doet moet er wel goed nagedacht worden over hygiëne en besmettingsgevaar. Daarnaast moet er goed gekeken worden of er geen contaminatie van monsters en/of verwisseling van monsters kan optreden. Goed toezicht en begeleiding van een professional nodig. Er moet ook zeker voldoende tijd voor uitgetrokken worden, zeker een half uur.

Groet,

[redacted]

RIVM - Centrum Infectieziektebestrijding (CIb)
Postbus 1 [redacted]

Pagina's zijn verwijderd 1124018

2 - 6

Dubbel